

22 januari 2023

GROW UP! - GROEI!

1 Korinthiërs 1, vers 10 t/m 17 en 3, vers 1 t/m 4

In de kerk bemoedigen wij elkaar nog wel eens met de uitspraak 'geloven als een kind'. Als het gaat om dingen die wij heel ingewikkeld vinden in het geloof, waar wij niet uitkomen, dingen die je hebt meegemaakt, of heel iets anders: een discussie over het ontstaan van de aarde, of over hoe je de Bijbel moet interpreteren of zoiets, dan zeggen wij soms ter geruststelling tegen elkaar: 'laten wij maar geloven als een kind, dat is het beste'. We bedoelen dan: 'laten wij vooral vol vertrouwen op God zijn en al die moeilijke dingen maar gewoon even laten rusten, want daar komen wij toch niet uit'. Nou, dat kan soms best even helend zijn, als je op een of andere manier vastloopt met je geloof en alle dingen die er op je afkomen. 'Gewoon geloven als een kind.'

Ik ga deze troost niet onderuit schoffelen. Maar toch ben ik wat voorzichtiger geworden met die uitspraak 'geloven als een kind'. Want: eigenlijk staat helemaal nergens in de Bijbel dat wij moeten geloven als een kind... Sterker nog: in meerdere brieven in de Bijbel (van Paulus, van Petrus, de Hebreënbrieff) wordt juist opgeroepen om te groeien in het geloof, *om vooral niet een kind te blijven*, maar om volwassen te worden. Vaak wordt dat 'geloven als een kind' volgens mij met iets anders verward, namelijk dat Jezus ons oproept om *te worden* als een kind. En dat lijkt misschien hetzelfde – wat is nu

het verschil tussen 'geloven als een kind' en 'worden als een kind'? – maar dat verschil is er wel degelijk. Als Jezus ons oproept om *te worden* als een kind, dan bedoelt Hij: wordt zo nederig als een kind. Nou, of de gemiddelde basisschoolleerling anno nu uitblinkt in nederigheid, dat stel ik ter discussie, maar vroeger, in de tijd van de Bijbel, kwamen kinderen op de tweede plaats. Ze waren de nog-niet-volwassenen. Als kind had je daarom te gehoorzamen en moest je nog veel leren. Echt niet alles draaide om het kind. Juist niet. Het draaide daarom dat een kind volwassen zal worden, wijs en verstandig, verantwoordelijk. Kinderen moesten daarom nederig zijn. Ze wisten zich klein ten opzichte van de volwassenen. Nou, *daar* riep Jezus toe op, toen Hij hoorde dat zijn discipelen bezig waren met de vraag wie de belangrijkste onder hen was. Nee, niet de grootste, maar de kleinste worden. Worden als een kind, een kind van toentertijd. Daar gaat het om. Nederig. Jezelf klein maken voor God en de ander willen dienen. Dat is het worden-als-een-kind.

Maar *geloven-als-een-kind*...? Tja, dat vertrouwen moeten wij inderdaad vasthouden, dat kinderlijke vertrouwen op onze hemelse Vader, prachtig! Maar verder moeten wij vooral niet te kinderachtig blijven. Als je christen wilt zijn, een volgeling van Jezus, dan moet je je eeuwige jeugd achter je laten en dan moet je

iemand willen zijn die verantwoordelijkheid neemt, iemand die bewuste keuzen maakt, iemand die staat voor de zaak en die na heeft gedacht over welke plekje hij of zij in de wereld heeft in te nemen. En daar moet je in groeien. In ontwikkelen. Dat moet je niet voor je uitschuiven, omdat je zo graag nog kind wilt zijn. Nee: wordt volwassen!

Nu, daar wil ik eens met u en jou over nadenken. Wat het betekent dat u, jij en ik in het geloof *volwassen* moeten zijn, of dat wij daar in ieder geval naar toe moeten groeien. Dus: wel geloven als een kind – in de zin van: vol vertrouwen zijn -, maar ook: een volwassen geloof. Niet al te kinderlijk en te simpel en te vrijblijvend.

Ja, want daar was Paulus hevig over gefrustreerd, toen hij bericht kreeg vanuit de gemeente van Korinthe. Hij hoorde het van 'die van Cloë zijn'. Het verhaal ging dus blijkbaar rond over de gemeente van Korinthe. Welk verhaal? Nou, dat er veel werd geroepen in de gemeente van Korinthe. 'Ik ben van Paulus', 'ik van Apollos', 'ik van Cefas' (de Aramese naam voor Petrus). Heel kinderlijk. Want je hoort precies hetzelfde op het schoolplein: kinderen die het stoer vinden om tijdens de pauze bij die of die in het voetbalteam te zitten. Of

meiden die een vriendinnen-groepje hebben gemaakt, waar niet iedereen zomaar bij mag en die na schooltijd samen leuke dingen doen zonder de andere meiden.

Waren er daar echt groepen in de gemeente van Korinthe? De evangelischen en de meer behoudenden, de liturgische elite en de Johannes-de-Heer-zangers? Uit de brief van Paulus krijg je niet heel sterk de indruk dat er echt stromingen of partijen waren in die gemeente. In ieder geval spreekt Paulus heel collegiaal over zijn 'concurrenten' Apollos en over Petrus. Het is natuurlijk ook de vraag of er echt een groep is geweest, die riep 'ik ben van Christus', want dat is juist een prachtige uitroep, dat zou iedereen hebben moeten mee roepen! Het probleem zat 'm vooral in iets anders bij al dat geroep. Al die uitroepen door gemeenteleden begonnen met 'ik': 'ik ben van Paulus.' 'Ik van Apollos.' 'Ik van Petrus.' In het oorspronkelijke Grieks staat dat 'ik' – 'ego' is het Griekse woord – er heel nadrukkelijk. Dat 'ik' – dat 'ego' – *dat* is het probleem daar in Korinthe. Je ziet het de hele brief door. Dat men zo gefocust is op dat er aan mij recht wordt gedaan (hoofdstuk 6). 'Waarom lijd je niet liever onrecht?', zo vraagt Paulus zich af. Maar ook dat men de arme mensen dreigt te vergeten. Men is al aan het Avondmaal vieren en maaltijd houden, terwijl de arme mensen nog met een lege maag binnendruppelen (hoofdstuk 11). 'Je eet en je drinkt jezelf een oordeel!', zo antwoordt Paulus heel kritisch daarop. En men was voortdurend bezig om zich te onderscheiden. Het leek erop dat binnen de gemeente een soort geestelijke elite aanwezig was, heel geestelijke mensen, met een bijzondere kennis – alleen voor ingewijden. Maar kan je beter niet gewoon rekening houden met elkaar, zo vraagt Paulus zich af. Je bent toch één lichaam met ledematen en die

ledematen hebben elkaar allemaal nodig (hoofdstuk 12). Ja, de meeste rare of onopvallende ledematen, die zijn vaak nog het meest belangrijk ook.

Die ruzies en dat geroep, die al dan niet partijen die er waren, legden een dieper probleem bloot: *men leefde volgens de maatstaven van de wereld, terwijl men juist van de wereld was verlost*. Als christenen ziet men uit naar een nieuwe wereld – Gods Koninkrijk en zijn gerechtigheid! – een wereld die Jezus zal brengen, als Hij terug zal komen. Jezus is daar al. En wij mogen daar al bij behoren, ook al staan wij nog gewoon met beide benen op deze oude wereld. Maar *leef dan ook volgens de maatstaven van die nieuwe wereld*, zo moest Paulus die Korinthiërs opnieuw oproepen. Leef als burgers van Gods Koninkrijk, als mensen van Gods nieuwe wereld, als volgelingen van Jezus Christus. Dat je nu zo roept en je wilt onderscheiden, dat andere mensen daar de dupe van worden en je vooral met jezelf bezig bent, dat laat zien dat je geloof in Jezus nog niet je hele leven heeft doortrokken. Dat laat zien dat je nog niet Zijn alles gevende liefde door je heen laat stromen. Dat je – zo noemt Paulus het – nog niet helemaal leeft uit de Geest van God. En daarom de oproep aan de Korinthiërs: wordt volwassen. Groei!

Ik wil nu even wat dieper op dat 'groeien' ingaan en vervolgens ook dat voorbeeld wat Paulus gebruikt van moedermelk of vaste spijs wat nader uitwerken:

Ten eerste dat groeien in het geloof. Dat volwassen worden. Wat is dat? Nu, groeien in het geloof, dat betekent juist 'kleiner worden'. *Echte groei is volgens de Bijbel geen groei omhoog, maar groei naar beneden*. Dat moet je niet tegen economen en mensen uit het bedrijfsleven zeggen, want in onze wereld klopt zo'n uitspraak natuurlijk niet. Groei is altijd groei omhoog, anders noemen wij het 'krimp', of 'stagnatie', of 'recessie'. Maar dat is nu precies het verschil tussen Gods Koninkrijk en onze samenleving: echte groei is in Gods wereld groei naar beneden. Zoals Johannes de Doper eens zo heel mooi zei over Jezus, de Messias: 'Hij moet meer worden... en ik minder.' Geloofsgroei begint met kleiner worden: je klein maken voor de grote God. Bekering. Belijden van je zonden en eigen onmacht. Eerlijk zijn tegenover de heilige God en voor Hem door de knieën gaan. Maar het is niet een puur jezelf vernederen en minder waard achten en jezelf heel klein praten..., het is vooral *een loskomen van jezelf*. Het gaat er niet meer om hoe groot ik ben en wat ik allemaal krijg. Maar het gaat er ook niet om hoe klein ik wel niet ben en wat ik allemaal weggeef... Het gaat om Jezus, om Wie Hij is en Wie Hij voor mij wil zijn.

En daarom gaat Paulus nadat hij die partijvorming en dat geroep aan de kaak heeft gesteld – 'ik ben van Paulus' en 'ik van Apollos' – daarom gaat hij gelijk nog eens een keer uitleggen welke boodschap hij aan de Korinthiërs heeft gebracht en nog steeds wil brengen. Paulus heeft daar zo'n achttien maanden gewerkt. Nu, in al die maanden, in die anderhalf jaar, heb ik maar één boodschap willen vertellen: *Christus Jezus en Die gekruisigd* (hoofdstuk 2,2). Dat is de enige boodschap die ik had te vertellen: Jezus Christus en Zijn weg van lijden, van sterven en opstaan... voor ons... En die boodschap zet heel de wereld op z'n kop. Want met al je menselijke wijsheid, al je kennen en kunnen, kan je hier niets mee. Alle roem is uitgesloten. Dat kruis, die

kruisdood, dat is zo oneervol, zo plat, zo intens slecht. Geen jood en geen heiden die dit met God zou verbinden. 'Het is gewoon Godslasterlijk', zo zeiden de joden. 'Het is gewoon dwaasheid', zo zeiden de Grieken. Maar het is Gods kracht. God zet onze wereld op z'n kop. Al onze trots, onze hoogmoed, al onze beheersen en beheren, al ons kennen en kunnen valt weg. En alleen Zijn genade blijft over. ... Genade die wij met leeg geworden handen met twee handen mogen vastpakken.

Als je dan vervolgens in de gemeente gaat roepen van 'wie je er eentje bent', of hoe je toch echt wel een stukje verschilt van die ander..., dan heb je blijkbaar die genade van God en die boodschap van het kruis nog niet echt begrepen. Dan kijk je nog steeds met de ogen van deze wereld naar elkaar en naar jezelf. 'Maar wat ben je dan toch vleselijk', zo zegt Paulus letterlijk. Wat aards, wat oermenselijk... Kom, bekijk de dingen eens vanuit die nieuwe wereld, vanuit Gods Koninkrijk. Kijk naar die ander en naar jezelf moet de ogen van Jezus.... en leef door Zijn Geest.

En om dat even stevig neer te zetten, gebruikt Paulus een beeld. Hij zegt (hoofdstuk 3,1): 'ik kon tot jullie niet spreken als tot mensen die geestelijk zijn, maar als tot mensen die nog vleselijk (heel aards) zijn, als tot jonge kinderen.' Hoe zou dat hebben geklonken, toen dit daar in de gemeente van Korinthe werd voorgelezen? Ze – ook de elite en de vermeende wijzen uit de gemeente - werden als kindjes aangesproken. 'Want' – zo schrijft Paulus verder – 'ik heb jullie met melk gevoed en niet met vast voedsel, want jullie konden dat niet verdragen en dat kunnen jullie nog steeds niet...' Na achttien maanden lijkt er nog weinig geloofsgroei te zijn geweest...

Melk en vaste spijs, dat is een bekend beeld uit die tijd. Melk, dat staat voor het eenvoudige onderwijs, de basisbeginselen van wat dan ook. En vast voedsel, dat staat voor de verdieping en verbreding van je kennis en vaardigheden. Voor vervolgonderwijs, voor rijpheid en ontwikkeling. Nu als wij nu even vanuit dit beeld naar onszelf toegaan: *hoe staat het met uw en jouw geloofsgroei?*

Ik moet zeggen: baby's zijn prachtig hoor! Een van de mooiste dingen om te zien is toch wel een baby die melk drinkt. Zo genietend, zo'n rust en onbezorgdheid. Nou ja, als hij de borst heeft gevonden natuurlijk, want voor die tijd is het drama. Maar als het zover is, dan... En als het buikje vol is geworden met warme melk, dan kan het zo heerlijk in slaap vallen. Zo zingt David ook in Psalm 131 over de rust die hij in God vindt. Psalm 131, vers 2: 'heb ik mijn ziel niet naar uw wil / gevoegd in vrede, mild en stil / zoals het pas gespeende kind / troost in zijn moeders armen vindt?'

Maar als je heel ontwikkeling-psychologisch naar de babyfase kijkt: alles draait in die fase om de baby zelf. Een baby bekommert zich niet om de eventuele broertjes en zusjes. Nee, het belangrijkste voor hem is om voeding te ontvangen. En hard roepen als het te lang duurt of als het je niet bevult. En verder lekker veel slapen. Nu zullen ouders hun baby dat niet kwalijk nemen, (zeker dat lekker veel slapen niet) maar wat is het schadelijk voor een gemeente als gemeenteleden alleen maar bezig zijn met de eigen voeding – en dan warme en milde voeding natuurlijk, niet te scherp, want

daar krijg je krampjes van – ... en dat men hard gaat roepen als het anders gaat dan je wilt... en verder lekker veel slapen. Niets doen. Maar zo houdt een gemeente geen stand.

Die babyfase hoort erbij hoor! Als iemand pas tot geloof komt, dan moet je hem of haar niet met allemaal dingen overvoeren of. Ik ben het meerdere keren tegenkomen dat mensen die tot geloof kwamen, heel onrustig werden: ze zagen al die mensen in de kerk en dachten dat ze zelf tekort schoten in Bijbelkennis en dat zij veel moesten veranderen bij zichzelf en dat ze zich ook moesten inzetten enzovoort. Nee, die fase van moedermelk hoort erbij. 'Geniet ervan!', zo zou ik tegen jonge gelovigen willen zeggen. En tegen de degenen die al langer geloven: 'leg de lat voor een jonge gelovige niet te hoog'.

Maar jij en ik kunnen geen baby blijven, die alleen maar ontvangt en roept en verder slaapt. God wil dat Zijn kinderen volwassen worden. Dat zij verantwoordelijkheid zullen nemen. Keuzen zullen maken. Stappen zullen zetten.

En weet u wat mij daarbij altijd opvalt als het gaat om echt volwassen zijn? Dat volwassenheid niet altijd heeft te maken met leeftijd of met IQ. Ik ken mensen met een laag IQ die veel meer volwassen zijn, dan mensen die op sloffen de opleiding aan de universiteit hebben doorlopen. En ik heb met jongeren opgetrokken die in hun leven heel wat hebben meegemaakt – jongeren met een rugzak – maar die door hun levenservaring veel volwassener overkwamen dan echte volwassenen die nog steeds in hun eigen bubbel maar wat 'lekker leven'. Volwassen zijn in het geloof heeft weinig te maken met IQ of met leeftijd. Het heeft zelfs niet altijd met de hoeveelheid Bijbelkennis te maken, hoewel het volgens mij logisch is dat je echt wel wat Bijbelkennis nodig hebt. Want om te groeien, te ontwikkelen, kan je niet zonder kennis. Dat weet men werkelijk overal – op het werk, bij sporten, bij autorijlessen, of bij leren schilderen, noem maar wat op - overal weet men: je moet trainen en studeren. Alleen in het geloof en in de kerk denken wij het soms met 'melk' te kunnen doen. 'Het moet niet al te moeilijk zijn. Want we moeten al zo veel in het leven...' Maar dan gaat er iets fout op onze groeicurve volgens mij...

Maar dan nog even terug naar die Korinthiërs. Wat is het gênant hè, als je zoals die Korinthiërs al geruime tijd mag geloven en gemeentelid zijn..., maar nog zoveel trekken van een baby vertoont en zo weinig volwassen in het geloof staat. En maar roepen. Je vergelijken met een ander. Het nodig hebben om boven een ander te staan. Een levensstijl die in bijna niets verschilt met die van niet-christenen. Altijd je gelijk moeten hebben. Jaloezie. In die achttien maanden had Paulus geen geloofsverandering bij de Korinthiërs waargenomen... Hoe staat het met jouw geloofsgroei en uw ontwikkeling in de laatste achttien maanden? Of is het na corona blijven steken?

Maar tenslotte na al die kritische vragen: wat is geheim van een gezonde geloofsgroei?

Ik ga daarvoor nog heel even terug naar de verkondiging van Paulus. Het ene en het enige wat hij wilde verkondigen, dat was: Jezus Christus en Die gekruisigd. En dat betekent: loskomen van jezelf en je helemaal

vasthouden aan Hem. Je eigen 'ik' loslaten en Hem tot het centrum van je leven maken. Want echt hè, als je zo vol bent van Zijn liefde, hoe Hij ons heeft gediend..., dan ga je zelf ook meer dienstbaar worden hoor! Dan word je blij als de lasten van een ander worden verlicht, doordat jij iets van die last mee kan dragen. En zo vol van Jezus word je gunnend. Zelfs naar mensen die helemaal niet zo leuk zijn. ... En als je beseft dat God alles heeft volbracht in Jezus - niets van ons was daarbij - dan word je bescheiden en nederig. Ook naar de ander toe, dat kan niet anders.

Ik vind het altijd wel leuk om bij jongeren te zien dat ze zich soms zoals hun vader of moeder ontwikkelen. Dan hoor ik een jongere op catechisatie iets zeggen en dan weet ik: 'dat is precies zijn vader'. Of dan zie ik een meisje iets doen – soms gewoon hoe ze loopt o.i.d. - en dan moet je soms glimlachen: zo doet haar moeder precies hetzelfde. Dat zag je niet toen ze baby waren, daarvoor moesten ze eerst wat groter gegroeid zijn. Nou, zo wens ik u en mijzelf toe dat wij allemaal wat groter groeien. Zodat de mensen kunnen zien van Wie wij er eentje zijn.

En als de mensen dat helemaal niet kunnen zien – zeer verbaasd dat jij christen bent, omdat er bepaalde woorden uit je mond kwamen of vanwege hoe u in het leven staat – dan moeten wij maar weer terug naar het thema van de preek: wij zijn toch niet meer baby's? Groei! Word volwassenen. Ontwikkel. Zet zelf stappen. Stappen achter Jezus' aan. Je hoeft echt niet meer in de buggy rondgereden te worden en alleen maar gevoed te worden. *Jij* hebt nu verantwoordelijkheid. In je leven. En in deze gemeente. En in deze wereld. Groei daarom en ontwikkel. Door steeds maar weer naar de Heere Jezus te kijken. Door Zijn leven in je op te nemen. Dat Zijn leven jouw leven wordt.

Ik sluit af met woorden van een collega van Paulus, van Petrus ('Cefas'). Petrus sluit zijn tweede brief af met deze oproep:

*Groei
in de genade en kennis
van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus.
Hem zij de heerlijkheid,
zowel nu
als in de dag van de eeuwigheid.
Amen.*